

Grondboor en Hamer	2	1984	pag. 42	-	Oldenzaal, april 1984
-----------------------	---	------	---------	---	--------------------------

In memoriam: J. Tolhuis

Op 24 december 1983 overleed op 78-jarige leeftijd de heer J. Tolhuis te Zwolle. Daarmee ontviel aan de Nederlandse Geologische Vereniging weer een van de oude trouwe leden.

De laatste jaren liet zijn gezondheid veel te wensen over, waardoor hij niet meer actief aan het verenigingsleven deelnam. Daardoor zullen vele jongere leden hem niet meer kennen. Maar vroeger was hij een van de oprichters van de afdeling Zwolle van de N.G.V. en heeft hij zijn sporen daar duidelijk verdiend. Van de oudere leden hebben velen hem gekend en gewaardeerd en niet alleen leden van de afd. Zwolle.

Hij was een bescheiden man, die zijn werk in alle eenvoud deed, maar er wel degelijk een mening op na hield. En wat hij, naast zijn werk voor de afdeling en de vereniging ook voor de wetenschap deed is niet gering, vooral als men bedenkt, dat dat allemaal in zijn vrije tijd moest gebeuren. Wat hij gedaan heeft getuigt dan ook van een groot doorzettingsvermogen. Onder soms barre weersomstandigheden trok hij er op uit op zijn brommer en later met de auto om op de vele plaatsen waar in de omgeving van Zwolle zand gewonnen werd of om andere redenen gebaggerd werd fossiele beenderen te verzamelen. Vooral die tochten op zijn brommer met vaak een zware vracht botten achterop moeten voor zijn toch al niet al te robuuste gezondheid soms fnuikend geweest zijn.

Het is in die tijd geweest, dat ik hem leerde kennen. In verband met de beenderen, die in de omgeving van Zwolle zo veelvuldig gevonden werden, zocht hij contact met het Rijksmuseum van Geologie en Mineralogie in Leiden, waar ik onder meer de fossiele zoogdieren beheerde. Ik ben hem toen in zijn woning in Zwolle op gaan zoeken, waar hij mij met zijn vrouw gastvrij ontving en waar ik nog de prettigste herinneringen aan bewaar. Ook daarna heb ik hem nog wel eens in Zwolle bezocht, maar meestal stuurde hij zijn vondsten, voorzien van nummers, op en schreef ik hem welke botten hij nu weer gestuurd had. En daar waren prachtige stukken bij, zoals een zeer fraaie schedel van een neushoorn, een schedel van een muskusos en schedels van steppewisent en oerrund. Zo ontstond een drukke correspondentie en een warme vriendschapsband tussen ons.

Hij ontdekte ook een groot aantal stukken bewerkt hertegewei, wat voor de Nederlandse archaeologische wereld een hele sensatie was. Uit dank voor wat hij voor de archaeologie gedaan heeft werd hij tot correspondent voor het leven van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek benoemd, waar hij zeer vereerd mee was. Helaas heeft hij er maar veel te kort van kunnen genieten.

Hij was een voorbeeld van wat een amateur aan de wetenschap kan bijdragen en zal in de museumcollecties blijven voortleven als de verzamelaar van zeer vele en belangrijke vondsten. Moge dit een troost zijn voor zijn vrouw, die hem zo vaak gemist heeft, als hij weer eens op de bottenjacht was. Ik wens haar veel sterkte toe in deze voor haar zo moeilijke tijd.

G. Kortenbout van der Sluijs